

MESA PROVINCIAL DOS CAMIÑOS DE SANTIAGO

Lugo, 29 de setembro de 2016

ACTA DA MESA INSTITUCIONAL

DEPUTACIÓN DE LUGO

**ACTA DA I MESA PROVINCIAL DOS CAMIÑOS DE SANTIAGO DE DATA 29 DE
SETEMBRO DO 2016 (MESA INSTITUCIONAL)**

ASISTENTES:

Moderador:

D. Eduardo Vidal Baamonde, Deputado Delegado da Área de Promoción do Territorio e Turismo da Excm. Deputación Provincial de Lugo,

En representación dos Concellos:

Polo Camiño Francés:

Dna. María Olga Iglesias Fontal, Alcaldesa- Presidenta do Concello de Triacastela

Dna. Pilar López Yáñez, Alcaldesa- Presidenta do Concello de Sarria

Polo Camiño Primitivo:

D. Ángel Enrique Martínez-Puga López, Alcalde- Presidente do Concello de Baleira

Dna. María Elena Martínez Castro, Concelleira do Concello de Guntín

Polo Camiño Norte:

Dna. Ana María Martínez Fernández, Teniente de Alcalde do Concello de Ribadeo:

Dna. Mayra García Bermúdez, Alcaldesa- Presidenta do Concello de Trabada

Dna. Elena Candia López, Alcaldesa- Presidenta do Concello de Mondoñedo

D. Gerardo Criado Guizán, Alcalde- Presidente do Concello de Vilalba

Dña. Laura Ageitos Miragaya , Teniente de Alcaldesa do Concello de Guitiriz

D. José Ulla Rocha, Alcalde- Presidente do Concello de Begonte

Polo Camiño Sur:

D. Roberto Castro González, Tenente de Alcalde do Concello de Ribas de Sil

D. José Luís Maceda Vilariño, Alcalde- Presidente do Concello da Pobra de Brollón

D. José Tomé Roca, Alcalde- Presidente do Concello de Monforte

D. José Luís Álvarez Blanco, Alcalde- Presidente do Concello de Pantón

D. Juan Carlos Armesto Quiroga, Tenente de Alcalde do Concello de O Saviñao

Pola Vía Rexia do Norte:

D. Agustín Méndez Moirón, Concelleiro do Concello de Meira

En representación da Xunta de Galicia:

Dña. María del Carmen Martínez Ínsua, Directora xeral do Patrimonio Cultural da Consellería de Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria

D. Rafael Sánchez Bargiela, Director- Xerente da S.A. de Xestión do Plan Xacobeo

En representación da Igrexa

D. Antonio Rodríguez Basanta, Vicario Xeral da Diocese de Mondoñedo-Ferrol

D. Mario Vázquez Carballo, Vicario Xeral da Diocese de Lugo

Secretario:

D. Jose Antonio Arias Lombardero, Técnico de Xestión no Servizo de Contratación e Fomento da Deputación Provincial de Lugo

No Salón de Actos do Pazo Provincial da Excm. Deputación Provincial de Lugo, o xoves 29 de setembro de 2016, baixo a Presidencia de D. Eduardo Vidal Baamonde, Deputado Delegado da Área de Promoción do Territorio e Turismo da Excm. Deputación Provincial de Lugo, reúnense as persoas enriba relacionadas, co obxecto de celebrar a I Mesa Provincial dos Camiños de Santiago convocada ao efecto. Actúa como Secretario, D. Jose Antonio Arias Lombardero, Técnico de Xestión no Servizo de Contratación e Fomento da Deputación Provincial de Lugo.

Toma a palabra o Sr. Moderador, D. Eduardo Vidal Baamonde, para explicar aos asistentes cal vai a ser o funcionamento da Mesa no que respecta ás quendas de intervención. Dado que o tempo do que se dispón para esta Mesa Institucional non é moi amplo, establécese unha quenda de intervencións en primeira volta de 3 minutos, e no caso de que rematada este quenda houberse tempo suficiente, darase aos asistentes unha nova oportunidade de intervención. As intervencións estruturaránse por camiños, de tal xeito que unha vez interveñan todos os representantes dos concellos pertencentes ao camiño que correspondan, pasarase ao seguinte camiño.

Explicado o funcionamento da Mesa Institucional, o Sr. Moderador outorga a palabra a Dña. María del Carmen Martínez Ínsua, Directora xeral do Patrimonio Cultural da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, quen procede a explicar aos asistentes o ámbito competencial da Consellería de Cultura na materia, a protección e conservación a través das delimitacións e autorizacións que se realizan no territorio histórico do Camiño de Santiago, competencia que comparten coa Xerencia do Xacobeo.

A Directora xeral prosegue a súa exposición sinalando que desde o 16 de Agosto entrou en vigor un novo texto normativo que simplifica á regulación existente ao refundir ás 3 normas anteriores. Destaca neste sentido que as rutas que deben formar parte do Camiño de Santiago deben ser rutas de longo percorrido con tradición xacobeá, tendo que existir un expediente de delimitación que defina perfectamente a traza do Camiño de Santiago para ser recoñecida. Desde o ano 96 iniciáronse as delimitacións dos distintos camiños. O camiño Francés e o Camiño Norte atópanse delimitados por Decreto. O Camiño de Inverno ten recoñecemento real pero aínda non posúe delimitación por Decreto. As rutas se constitúen por vías de dominio público, por elementos funcionais e por o seu territorio histórico. Os camiños atópanse divididos en dúas categorías: bens catalogados como de interese cultural (Camiño Francés e Camiño Norte) e bens catalogados coa categoría de territorio histórico, que poderán pasar a ser catalogados na outra categoría mediante a posta en marcha do correspondente expediente BIC.

Por outra banda sinala que a consellería de Cultura elaborou no mes de Agosto de 2016 unha Guía de Boas Prácticas do Camiño de Santiago, que pretende establecer unha serie de criterios que faciliten aos interesados unhas pautas para unha salvagarda dos valores naturais, tradicionais e paisaxísticos, etc., do Camiño e tamén facilitar e axilizar a tramitación na concesión de licenzas e de permisos. No que respecta á delimitación dos Camiños, a nova normativa existente mantén o mesmo procedemento de tramitación que a anterior. Explícase tamén aos asistentes as principais novidades existentes na nova normativa no que respecta ao uso da traza do camiño e as prohibicións existentes no mesmo, así como ao uso da lingua nas sinalizacións existentes. Destácanse como novidades fundamentais á necesidade de existencia dun Plan Territorial Integrado dos Camiños de Santiago; a habilitación aos Concellos a través do artigo 65 e a Disposición Adicional Cuarta, mediante un

convenio específico entre a entidade local e a Consellería de Cultura; a regulación dos Plans Especiais de Protección dos Conxuntos Históricos.

Rematada esta intervención o Sr. Moderador abre unha rolda de intervencións por si algún dos asistentes quere formular algunha pregunta respecto das cuestións expostas pola Dirección Xeral de Patrimonio. Toma a palabra a Alcaldesa-Presidenta do Concello de Sarria, Dña. Pilar López Yáñez, para presentarse e ofrecer ao resto do Concellos do Camiño a axuda que precisan nesta materia, por ser ela a representante da FEGAMP no Pleno de Patrimonio.

Tras esta aportación, retoma a palabra o Sr. Moderador para explicar novamente aos asistentes como será o desenvolvemento das intervencións dos representantes dos Concellos na Mesa Institucional, recordando que se estruturará por camiños de acordo coa seguinte orde: Camiño Francés, Camiño Primitivo, Camiño Norte, Camiño Sur e Vía Rexia do Norte.

Seguindo a orde enumerada, toma a palabra o primeiro dos representantes presentes do Camiño Francés, a Alcaldesa-Presidenta do Concello de Triacastela Dña. María Olga Iglesias Fontal, quen agradece en primeiro termo á iniciativa da constitución da I Mesa Institucional dos Camiños de Santiago esperando que esta transcorra como un entente de cordialidade que permita aportar solucións aos problemas existentes. Continúa a súa quenda de intervención para apuntar que desde os Concellos integrantes do Camiño Francés, ofrécese aos demais Concellos a experiencia acumulada na materia a través da Mancomunidade de Municipios do Camiño Francés, caracterizada por ter un interese común nas cuestións relativas ao camiño do con independencia da cor política de cada un deles.

A continuación, o Sr. Moderador da a palabra ao seguinte dos representantes do Camiño Francés, a Alcaldesa-Presidenta do Concello de Sarria, Dña. Pilar López Yáñez, quen explica aos asistentes que cada dous-tres meses, a Mancomunidade de Municipios do Camiño Francés celebra un Pleno onde se debaten as cuestións fundamentais que afectan ao camiño e que dada á experiencia acumulada Mancomunidade e a a existencia unha infraestrutura máis desenvolta, están a disposición de calquera dos Concellos do Camiño para resolver ás dúbidas existentes ou axudar en calquera outra cuestión que precisen.

Con esta intervención, conclúe a rolda de intervencións dos representantes presentes do Camiño Francés. O Sr. Moderador da paso ás intervencións dos representantes do Camiño Primitivo, comezando polo Concello de Baleira.

Toma a palabra D. Ángel Enrique Martínez-Puga López, Alcalde-Presidente do Concello de Baleira, que comeza a súa intervención agradecendo en primeiro termo á invitación a esta Mesa institucional. Prosegue a continuación sinalando que como Concello integrante do Camiño Primitivo, están interesados en cumprir todas as directrices que sexan obrigatorias dentro do Camiño de Santiago e solicitar que exista unha maior seguridade no trazado do camiño ao seu paso pola montaña. Considera que é moi interesante quitar o peregrino da carretera e pasalo sempre ao outro lado do asfalto. Do mesmo xeito que eles están dispostos a cumprir con todas as directrices e ordenanzas que se lle indican e, como xa manifestaron noutras ocasións no Pleno do seu Concello, querían pedir que tiveran en conta a seguridade do camiñante nas zonas de asfalto da montaña, polos problemas que causan a climatoloxía. Remata a

súa intervención, sinalando que espera que esta Mesa vaia para diante e sirva para relacionar a todas as comunidades autónomas polas que pasa o Camiño de Santiago, xa que o camiñante pasa por un concello, pero ven doutros concellos anteriores polos que tamén pasa o camiño. Deste modo ao seu paso por aquí, o camiñante verá un traballo realizado desde o comezo da súa ruta.

Finalizan así as intervencións dos representantes do Camiño Primitivo. Dáse paso polo Sr. moderador ás intervencións dos representantes do Camiño Norte, comezando polo Concello de Ribadeo.

Intervén neste punto, Dña. Ana María Martínez Fernández, Tenienta de Alcalde do Concello de Ribadeo, dando ás grazas pola convocatoria da mesa xa que se trata dun foro importante no que se debe empezar a traballar de xeito conxunto entre todos os camiños, sendo esta a mellor maneira de avanzar, aprendendo dos pasos dados polo Camiño Francés e incorporando as aportacións feitas polos outros camiños. Considera moi interesante o relatorio feito pola Dirección Xeral de Patrimonio, e que todos os Concellos deben poñerse as pilas, no que respecta aos temas relativos ás autorizacións e licenzas. Destaca que desde os concellos que forman parte do o Camiño Norte, emprenderon a iniciativa da realización dun traballo conxunto desde fai tempo, sendo esta a situación na que se atopan actualmente, a de sumar e seguir progresando para que o camiño no seus conxunto manteña a forza, o dinamismo e a vida que aporta ao desenvolvemento turístico, social, e económico de Galicia.

Terminada esta intervención, o Sr. Moderador da paso ao seguinte dos Concellos do Camiño Norte, o Concello de Trabada.

Toma a palabra Dña. Mayra García Bermúdez, Alcaldesa- Presidenta do Concello de Trabada, agradecendo en primeiro termo a realización desta Mesa institucional, da cal destaca que non é a primeira, e que agarda que teña máis resultados que os de outras celebradas con anterioridade, incluso noutras Comunidades Autónomas. Comeza a súa intervención destacando que lle chama a atención o programa do Plan Director Estratéxico do Camiño de Santiago en Galicia 2015-2021. Por exemplo, na liña estratéxica 3, no que respecta á *"Continuación do Plan anual de roza, limpeza e mantemento integral dos Camiños de Santiago"*, quere sinalar que no caso do Concello de Trabada, este Plan Anual o facemos directamente o Concello. É certo que en Xullo de este ano, sacouse o anuncio para a licitación da nova sinalización do Camiño Norte, e sen ánimo de criticar nin facer ningún debate xa que cree que isto é un traballo conxunto, e non poder haber diferenzas por cores políticas, o certo é que séguese no mesmo punto que fai un ano cando o Camiño Norte foi declarado Patrimonio da Humanidade. Un reclamo continuo que se fai desde Trabada á Xerencia do Xacobeo, é que precisan de máis servizos, dun albergue público, etc. Considera que é certo que para que veñan peregrinos pola ruta do Camiño Norte, que teñen que ir por Ribadeo tamén, pero a ruta que ven por Trabada pois é a ruta antiga do camiño, se non teñen servizos non vai a haber peregrinos. Ten que dicir que este ano houbo máis peregrinos que pasaron por Trabada. Sinala con respecto a esta cuestión, que ela mesma, xa que o Concello de Trabada é pequeno e ten pouco persoal, os fins de semana, ábreanse ás instalacións municipais, como por exemplo o Polideportivo municipal, para que ningún peregrino que pase por Trabada teña que durmir fora. Dado que na liña estratéxica 7, observa que unha das accións específicas vai a ser o *"impulso á creación de novos albergues en zonas onde non existe un equipamento aloxativo público e hai unha deficiente oferta de albergues privados"*, quere aproveitar para volver a pedir colaboración para que en Trabada exista un albergue público,

tendo en conta ademais que antes de chegar a Trabada hai que pasar por dous Concellos do Principado de Asturias, e de verdade que non hai eses servizos.

Concluídas as aportacións feitas pola representante do Concello de Trabada, o Sr moderador concede a súa quenda de palabra á representante do Concello de Mondoñedo.

Toma a palabra a Alcaldesa- Presidenta do Concello de Mondoñedo, Dña. Elena Candia López, felicitando a constitución desta mesa de traballo, que agarda que se inspire na colaboración que ten a Mancomunidade, e facendo as seguintes reflexións. Parécelle moi axeitado o Plan Director Estratéxico do Camiño de Santiago en Galicia 2015-2021, e na medida das posibilidades, todas as administracións deben facer o posible para que se cumpra. Sinala que ten unha pregunta dirixida á institución provincial, dado que nos seus orzamentos hai unha cantidade importante destinada ao turismo. Gustaríalle saber si esta mesa ou iniciativas que implementen a posta en valor dos camiños que pasan pola provincia, vai a poder ter algún contido económico ou ten previsto dotala dotada con algún compromiso orzamentario. De ser así, gustaríalle facer unha aportación, falando como Alcaldesa de Mondoñedo, sobre a publicidade ao camiño Norte, enfocada a axentes de turismo internacionais. Están vendo, pola experiencia que teñen en Mondoñedo, que se trata dun camiño con moito peregrino internacional, moito alemán, moito inglés, un peregrino cun poder adquisitivo medio-alto e será tamén por que levan menos tempo o seu percorrido. Considera que desde a institución provincial poderían impulsarse encontros con operadores turísticos que traballen ou vendan camiños de Santiago, e incluso para facer un plan que englobe a todos os camiños. Sinala que esta a falar como Alcaldesa de Mondoñedo, pero cree que sería de interese para o resto de camiños que transcorran pola provincia, aproveitando o efecto chamada, que o ten, indudablemente, incluso o pode cuantificar, da declaración como Patrimonio da Humanidade da Catedral de Mondoñedo. Tanto as iniciativas privadas como os establecementos de hostalaría, o teñen cuantificado dunha maneira moi gráfica. Cree que ademais, poñendo en valor que todo iso tivo un efecto chamada da iniciativa privada, Mondoñedo ten, neste momento, o privilexio de contar cun dos mellores albergues, froito da iniciativa privada onde o concello se implicou para a consecución dos permisos, tarefa que non foi doada dado que non había plan urbanístico e agora xa o hai. Destaca que no último mes, o Concello de Mondoñedo tivo dúas consultas doutras dúas iniciativas privadas, polo tanto, existe un efecto chamada. No concello dispónse dun albergue público, é certo, pero que moitas veces entre xuño e setembro se queda pequeno, e por este motivo, dado que isto está xerando movemento económico, debería facilitarse na medida que sexa posible, á maioría das iniciativas privadas que queiran asentarse no territorio. Suliña que este un camiño que permite que entre todos se consegue demostrarlle a cidadanía, que o camiño, máis alá dunha traba, que aínda ten moitas, ten tamén vantaxes. Quere rematar aplaudindo a iniciativa normativa que axilice que os concellos poidan outorgar os correspondentes permisos e colaboración nos casos que sexa posible. Pon como exemplo o cemiterio municipal que está lousado nun 80% cun tipo de lousa e agora ao pasar ao lado camiño é preciso poñer outro tipo de lousado. Faise preciso por tanto, que exista un entendemento técnico, e non político, xa que a execución debe quedar en maos técnicas deixando a iniciativa á política. Se habiliten todos os mecanismos, convenios, mesas de traballo, posibles, para que podamos, coa maior axilidade, dar resposta ás licenzas e aos permisos pertinentes. E tamén apostar pola promoción. Realiza unha última suxerencia, o de facer un traballo coordinado nas actividades culturais, no espazo que ten o peregrino desde que chega ata que pernocta. Sinala que, como apuntaba a compañeira de Ribadeo, están

pendentes por asinar dous concellos, para constituír unha asociación de concellos do camiño norte, que o que buscan é actuacións coordinadas en materia de cultura, servizos, e publicidade, sendo positivo para todos os camiños conseguir implicar neste obxectivo a Deputación Provincial.

Toma a palabra o Sr. Moderador, para apuntar a Alcaldesa-Presidenta do Concello de Mondoñedo, que o papel da Mesa impulsada pola Deputación Provincial de Lugo nesta materia, en principio é meramente interlocutora entre os distintos axentes que hai aquí e os organismos de xestión. Sinala que nas conclusións que se presenten a través desta Mesa, a Deputación Provincial estará ás demandas que a sociedade e os colectivos pidan. Apunta que na actualidade estase a licitar o Plan Estratéxico Provincial de Turismo, sendo un dos piares do mesmo, todo o que ten que ver en relación aos camiños xacobeos pola provincia de Lugo. Dese Plan Estratéxico Provincial de Turismo, colgarán varias perchas, nas que os camiños xacobeos da provincia terán unha participación importante. A Deputación Provincial vai a ter, por tanto, consignación orzamentaria para fundamentalmente difundir as rutas xacobeas, sen meterse en competencias doutras administracións, senón colaborando con elas.

Finalizada esta intervención por parte do Sr. Moderador, este da paso ao seguinte dos concellos do Camiño Norte, o Concello de Vilalba.

Toma a palabra, D. Gerardo Criado Guizán, Alcalde- Presidente do Concello de Vilalba, quen retomando as palabras da Alcaldesa de Mondoñedo, quere agradecer o esforzo da Xunta de Galicia por dotar de maior aportación económica ao Camiño Norte en comparación con anos anteriores, aproveitando a declaración como Patrimonio da Humanidade, á Deputación Provincial de Lugo pola convocatoria de esta mesa provincial dos camiños, e a Dirección Xeral de Patrimonio por estar nesta mesa. Quere incidir nunha cuestión importante, que é a falta de axilidade por parte das administracións públicas para a posta en marcha de proxectos de gran calado nesta materia. O Plan Director da Xunta de Galicia, vai nesta liña e considera que é a estratexia correcta, apuntando que hai que marcar obxectivos a longo prazo, no horizonte 2020. Obxectivos que deben pasar por axilizar e sumar esforzos así como facer moito máis eficaz o procedemento. En Vilalba hai un albergue público e unha iniciativa privada moi importante. A iniciativa privada demanda unha axilidade moi grande, tanto nos permisos, como nas condicións nas que se conceden eses permisos para a construción ou o modelo de construción. Por outra banda, no que respecta á limpeza e a dotación económica que realiza a Xunta para a limpeza e a sinalización no camiño, son cuestións que están demandando a maioría dos usuarios do camiño, como tamén a recuperación de fontes. En resumo, do que se trata e de manter o camiño no mellor estado posible dentro da excesiva rixidez existente. Entende que non hai porque ter asfaltado todos os camiños, pero tampouco, como algúns pretenden, que estean no mesmo estado que no século XVIII. Por último, quere dicir que no Camiño Norte, unha vez que estea constituída a Asociación dos Concellos do Camiño que antes se apuntou, van a pedir expresamente á Deputación Provincial de Lugo que exista consignación orzamentaria para colaborar na promoción e difusión dun patrimonio de todos os galegos en concreto de todos os lucenses, como é o camiño.

Finalizada a intervención, o Sr. Moderador da paso ao seguinte concello do Camiño Norte, o Concello de Guitiriz.

Intervén neste punto, Dña. Laura Ageitos Miragaya, Teniente de Alcaldesa do Concello de Guitiriz, quen comeza a súa quenda de palabra felicitando aos axentes implicados

polo traballo realizado, para a continuación facer fincapé no tema da sinalización e mantemento porque hai bastantes carencias. Entende que se trata dun territorio moi amplo para abordalo todo de xeito inmediato, pero que en canto sexa posible, agradecerase esta actuación.

O Sr. Moderador, concluída a participación da representante do Concello de Guitiriz, da paso ao último dos representantes do Camiño Norte, o Concello de Begonte.

Toma a palabra D. José Ulla Rocha, Alcalde- Presidente do Concello de Begonte, quen inicia a súa intervención louvando a creación desta Mesa Provincial e súmase as verbas feitas polos seus compañeiros de Mondoñedo e Vilalba en todo o que dixeron. A sinerxia e colaboración entre institucións é fundamental para o desenvolvemento do camiño e para o futuro aproveitamento. Subscribe tamén as verbas do representante de Baleira. En aqueles concellos nos que teñen tramos en que o camiño transcorre por vías de gran capacidade como a nacional VI ou a estrada Baamonde-Vilalba polos problemas de seguridade, a colaboración entre administracións é fundamental. Os recursos son escasos e os concellos que tratan de mellorar a seguridade como o de Begonte, nese tramo Begonte a Guitiriz no que hai un paso a cruzar pola NVI, precisan de axuda e de esforzos para quitar o peregrino do arcén e mellorar a seguridade. O Concello vai a construír beirarrúas en parte de ese treito. Teñen dificultades, aparte das complicacións que piden e os tipos de materiais a empregar, hai que sumar que require un esforzo económico moi grande para o concello e por iso as outras administracións deben colaborar. Os concellos son as administracións máis próximas aos veciños e tamén as que teñen menos recursos , necesitan o apoio doutras administracións, no tema tamén da seguridade. Facilitar aos veciños a tramitación de licenzas considera que é un acerto aínda que se formula a pregunta de qué vai pasar con aqueles concellos que non dispoñen de plan xeral aprobado.

Coa intervención do representante de Begonte conclúe a rolda de participantes por parte do Camiño Norte. Antes de dar paso aos representante do Camiño Sur, o Sr. Moderador outorga a palabra a Dña. María del Carmen Martínez Ínsua, Directora xeral do Patrimonio Cultural da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, que sinala que, se ben agora mesmo non ten na mente o caso de Baleira, si coñece o caso de Begonte, e incluso houbo alegacións no que foi o propio expediente de delimitación. Neste caso concreto a Dirección Xeral, propuxo unha alternativa ao que era a traza do camiño, con todas as garantías de seguridade para os peregrinos, e como se apuntou, houbo alegacións polos habitantes do lugar, que querían que se mantivera preto da N-VI porque tiñan a carón de alí os seus establecementos. A Dirección Xeral prima os percorridos de seguridade vial, pero en ocasión existen peticións noutro sentido como se acaba de sinalar . Neste caso, o Decreto Final de delimitación compatibilizou ambas posibilidades. Unha das premisas da Dirección Xeral é a seguridade dos peregrinos no Camiño de Santiago, pero esta cuestión trátase de compatibilizar con outras peticións dos veciños en funcións das necesidades.

Rematadas estas matizacións por parte da Directora xeral do Patrimonio, toma a palabra D. Rafael Sánchez Bargiela, Director- Xerente da S.A. de Xestión do Plan Xacobeo, para sinalar que á seguridade vial é unha cuestión que preocupa moito a Xerencia do Xacobeo. Sinala neste sentido que no 2015 se constituíu por parte da Delegación do Goberno, unha Comisión de Seguridade Vial, integrada por representantes de distintas administracións implicadas. Froito de este traballo chegouse a un acordo co Ministerio de Fomento, en relación ao Camiño Francés, para

a realización de 6 pasos soterrados, os cales se atopan agora en licitación pública. Todas as cuestións relativas á seguridade son tremendamente importantes, especialmente no caso de Galicia, xa que é a Comunidade co maior índice de atropelos en toda Europa.

O Sr. Moderador da paso agora aos representantes do Camiño Sur, sendo o primeiro en intervir o representante do Concello de Ribas de Sil.

Toma a palabra D. Roberto Castro González, Tenente de Alcalde do Concello de Ribas de Sil, quen comeza sinalando que eles son a irmá pequena de todos os camiños de Santiago. Di que teñen moito interese os representantes do Camiño Sur, en potenciar o seu camiño. Sinala que a pesar de que habitualmente adoita a denominarse Camiño Sur, por estar precisamente no Sur da Provincia de Lugo, a denominación correcta sería a de Camiño de Inverno, xa que a de Camiño Sur podería levar a erro. A razón desta denominación débese a que en Ponferrada, cando as inclemencias do tempo eran especialmente duras, había peregrinos que optaban entrar en Galicia pola vía de entrada natural máis cómoda, que era a do Val do Sil. Por este motivo considérase que a denominación correcta deste camiño debe ser a de Camiño de Inverno. A eles quédalles todo por facer e o seu obxectivo aínda que é moi ambicioso, é o de chegar ao Xacobeo 2020 cun camiño perfectamente acondicionado e con dotacións e infraestruturas para que o peregrino decida ir por paisaxes moi fermosas. O seu Concello ten aprobado o PXOM desde o 2009 e non contempla o camiño. Existe certo medo no que respecta ao outorgamento de licenzas de obra e as restricións que neste sentido, se impoñan desde o camiño sexan moi duras e impidan a realización de obras necesarias. Teñen unha gran ilusión en que o camiño sexa un pequeno revulsivo para os seus territorios, sobre todo tendo en conta que non hai que olvidarse que son os máis prexudicados da provincia de Lugo desde o punto de vista demográfico, económico e practicamente en todos os aspectos.

Concluída a rolda do representante do Concello de Ribas de Sil, o Sr. Moderador da paso ao representante do Concello da Pobra de Brollón.

Intervén neste momento, en representación deste Concello, D. José Luís Maceda Vilariño, Alcalde- Presidente do Concello da Pobra de Brollón. Comeza a súa quenda de palabra agradecendo á invitación a esta Mesa e sinalando a gran importancia que ten para aqueles territorios que son grandes descoñecedores de toda a problemática que pode envolver a un Camiño de Santiago. Quere agradecer a administración a recente declaración oficial do Camiño de Inverno e ao mesmo tempo demanda que se axilice o máximo posible o decreto de delimitación deste camiño. Sinala que lle gustaría tamén que se conte, por exemplo coa creación dunha Mancomunidade, cos Concellos que formen parte do trazado deste camiño para adoptar decisións conxuntas e facilitar que o traballo sexa o máis áxil posible para ter un camiño a altura dos demais. Esta mesa é unha grande oportunidade para aqueles territorios que están empezando a percorrer este camiño e quere concluír a súa intervención demandando novamente axilidade, para que, como sinalou o representante do Concello de Ribas de Sil, no 2020 o Camiño de Inverno conte cos servizos necesarios para converterse nun factor clave do desenvolvemento económico e social do territorio.

Finalizada esta quenda de palabra, o Sr. Moderador da paso ao seguinte dos representantes do Camiño Sur/Inverno, o Concello de Monforte de Lemos.

Toma a palabra D. José Tomé Roca, Alcalde- Presidente do Concello de Monforte de Lemos, quen agradece en primeiro lugar a ambas administracións, Xunta de Galicia e Deputación Provincial de Lugo pola constitución desta Mesa Provincial. Di que todos deben felicitarse polo recoñecemento deste camiño, o que vai a ser bo para todos os Concellos que forman parte da Ribeira Sacra. Está recoñecido como Camiño Xacobeo, pero está aínda todo por facer. Considera prioritario acelerar o Decreto de delimitación e o acondicionamento, xa que o firme do camiño ten zonas que practicamente non son transitables. Tamén hai moitos árbores de sombra, levar a cabo a recuperación de fontes ou poñer algunhas novas, a sinalización, albergues, oficinas do peregrino, etc. O básico, que era o recoñecemento, está aí e agora toca traballar. Loxicamente isto é unha competencia da Xunta de Galicia, pero cree que debe levarse a cabo ou ben a través da modalidade dunha Mancomunidad ou directamente a través dos Concellos que forman parte deste camiño. El coñece a problemática do seu Concello pero non a dos demais e por iso todos os Concellos do territorio deben estar presentes. Sinala que fai un tempo, o Director- Xerente da S.A. de Xestión do Plan Xacobeo, estivo por Monforte de Lemos para informar da existencia dun plan de promoción e difusión do Xacobeo 2020, no que se situaba o Camiño de Inverno para o ano 2019. Pide neste sentido que si se pode adiantar estas datas previstas para que colla máis vida sería. Indícalle a Directora Xeral de Patrimonio que en Monforte de Lemos están na fase de redacción do Plan Especial do casco histórico e que terán en conta o Camiño de Inverno no que ao seu territorio respecta, tendo en conta a información que teñen considerando que está pendente de aprobación o decreto de delimitación. Todo aquilo que saiban estará dentro do Plan Especial que teñen previsto aprobalo inicialmente a finais de ano. O Plan Xeral non o teñen e teñen que empezar de cero toda vez que fai un par de anos retirouse dun Pleno. Sinala que tivo unha xuntanza coa Secretaria Xeral de Urbanismo, na que lle indicou que as axudas da Xunta de Galicia para a redacción de plans xerais se destinarían aos concellos de menos de 5.000 habitantes e que os de máis poboación terían que buscar outras vías de financiamento. Aparte da delimitación, outras cuestións importantes é o que ten que ver co firme do camiño, sendo especialmente importante o seu acondicionamento para a xente que xa percorre este camiño. Quere suñar, que Monforte de Lemos, ao ser a capital da Ribeira Sacra e o núcleo de poboación máis grande, debería ter un albergue, o que non é incompatible coa existencia de albergues noutros concellos. Dado que están nun caso similar ao do Concello de Sarria e hai máis de 100 kilómetros, en torno a 114, cree tamén que deberían ter tamén unha oficina de atención ao peregrino nas mesmas condicións que as pode ter Sarria ou Mondoñedo por exemplo. O Concello ten a vontade de impulsar esa oficina do peregrino e que están a buscar un local apto para ubicar esa oficina. Quere rematar a súa intervención sinalando que ofrece a colaboración do Concello de Monforte para coordinar e colaborar entre as administracións para que o camiño arranque coa maior forza posible para que no próximo ano xacobeo o Camiño de Inverno se atope nas mellores condicións que se poidan.

O Sr. Moderador da paso ao seguinte representante do Camiño Sur, o Concello de Pantón.

Intervén neste punto, D. José Luís Álvarez Blanco, Alcalde- Presidente do Concello de Pantón, quen agradece en primeiro lugar a Deputación a convocatoria desta Mesa. Sinala que todos os Concellos do Camiño Sur traballaron forte para que o camiño fose recoñecido. Quere agradecer á Secretaria de Turismo, que non está aquí presente pola sinalización do camiño. No Concello de Pantón, sinala que non está tan de acordo coa delimitación actual e que considera que hai que facer algún cambio.

Quería facer unha petición, xa que no seu Concello existe moito Patrimonio, e por ese motivo, solicita a Directora Xeral que a delimitación non se realice dun xeito moi restritivo para que non resulte excesivamente prexudicial para o Concello de Pantón.

Tras esta intervención conclúen as aportacións dos representantes do Camiño Sur ou Camiño de Inverno. Retoma o Sr. Moderador a palabra para indicar que na actualidade existe unha ruta que está a reivindicarse nos últimos tempos, e respecto da cal se teñen feito distintos estudos e presentado distintas mocións para o seu recoñecemento oficial. Trátase da ruta da Vía Rexia do Norte, que vai desde a costa cántabra, pasando por Lugo arredor da zona de Meira e enlaza co camiño primitivo. Aínda que non é unha ruta recoñecida oficialmente considerouse que a súa presenza nesta mesa era importante e por este motivo dáse paso ao representante do Concello de Meira, para que expoña aquelas cuestións que considere oportuno.

Intervén neste momento, D. Agustín Méndez Moirón, Concelleiro do Concello de Meira, quen comeza agradecendo á Xunta de Galicia e a Deputación de Lugo á convocatoria da mesa provincial, para sinalar a continuación que tanto eles como outros concellos da zona como pode ser Castro de Rei, Pol, están comezando a súa andadura e traballando polo recoñecemento do seu camiño, e que acoden a esta xuntanza para aprender o máximo posible e ver como funciona todo isto.

Concluídas as aportacións dos representantes presentes dos Concellos da Vía Rexia do Norte, o Sr. Moderador outorga a palabra a Dña. María del Carmen Martínez Ínsua, Directora xeral do Patrimonio Cultural da Consellería de Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, quen realiza unha serie de precisións e aporta novas explicacións sobre algunhas das cuestións que se formularon durante as últimas intervencións realizadas polos representantes dos diferentes concellos.

A continuación, o Sr. Moderador explica aos asistentes que nesta Mesa Institucional está presente tamén unha representación da Igrexa, sendo este o momento oportuno para que aporten o seu punto de vista sobre as cuestións debatidas ao longo da sesión.

Toma a palabra, D. Antonio Rodríguez Basanta, Vicario Xeral da Diocese de Mondoñedo-Ferrol, quen sinala, en primeiro termo, que a súa Diocese atópase afectada polo Camiño Norte, e que, sen desprezar, senón todo o contrario, valorando moito todo o que se está a facer, quería poñer en valor ese aspecto fundamental que concerne especialmente á Igrexa, e que é a dimensión espiritual -relixiosa do camiño, e tamén a cultural. A motivación inicial do camiño foi unha motivación espiritual, penitencial, e por este motivo quería poñer en valor esta dimensión, no sentido espiritual amplo, incluso para persoas que non profesen a confesión católica ou sexan agnósticas. Desde a Igrexa Católica, tanto por parte da Diocese de Lugo como da de Mondoñedo-Ferrol, queren pedir tamén, que si se queren as Igrexas abertas, tanto por esa connotación espiritual como cultural, necesitarían de algunha axuda, porque non soamente se pode contar cos voluntarios xa que o voluntariado é escaso. Sería preciso algunha axuda económica que permita ter nas Igrexas a persoas que non soamente abran unha igrexa, senón que tamén expliquen a cultura, o arte, etc. dese lugar. Finaliza a súa intervención agradecendo á invitación a esta mesa.

O Sr. Moderador retoma novamente a palabra para preguntar aos asistentes se alguén dos representantes presentes quedou sen intervir para outorgarlle a palabra. Non

existindo intervencións pendentes, toma a palabra de novo D. Rafael Sánchez Bargiela, Director- Xerente da S.A. de Xestión do Plan Xacobeo, para facer algún comentario adicional sobre algunhas das cuestións formuladas na parte final da intervención dos diferentes representantes convidados a esta mesa.

Tras as explicacións realizadas, o Sr. Moderador retoma novamente a palabra, para agradecer aos participantes todas as súas aportacións e dando unha última oportunidade aos asistentes por si desexan facer algunha intervención máis. Conclúe a súa intervención sinalando que a Mesa hoxe constituída ten a intención de perdurar no tempo e que a Deputación de Lugo estará a disposición de todos os Concellos, Asociacións, etc. para axudar en todo o que poida redundar na mellora do camiño ao seu paso pola provincia. Todos os actores implicados teñen os mesmos obxectivos e debe procurarse por tanto, un traballo coordinado e conxunto por parte de todos eles.

Non habendo máis asuntos que tratar, dáse por rematada a sesión da mesa institucional, sendo as 11 horas e 52 minutos do día sinalado ao inicio levantándose a presente acta que eu como Secretario, certifico.

O Moderador

Asdo.: Eduardo Vidal Baamonde

O Secretario

Asdo.: Jose Antonio Arias Lombardero